

Hygiënebeleid Kinderwoud

Inleiding

Naast grote en kleine risico's voor de fysieke veiligheid van de kinderen, zijn er ook risico's voor de gezondheid. Het gaat hierbij om de ziekteverwekkers zoals bacteriën, virussen, parasieten of schimmels. Het verspreiden van ziektekiemen gaat razendsnel. De gevolgen van deze gezondheidsrisico's zijn van tevoren lastig in te schatten, omdat elk kind anders op een situatie zal reageren. Het is dus belangrijk om deze risico's in beeld te hebben en de gevolgen hiervan zoveel mogelijk te voorkomen en/of te beperken. Dit wordt met name gedaan door het maken van gedragsafspraken met kinderen, pedagogisch medewerkers en ouders.

Hygiëne is een verzamelnaam voor alle handelingen die ervoor zorgen dat je zo min mogelijk in aanraking komt met ziekteverwekkers. In dit beleidsplan zijn hygiënemaatregelen opgenomen zoals die binnen Kinderwoud gehanteerd worden om de risico's op ziekteverwekkers te verkleinen, zowel voor kinderen als voor pedagogisch medewerkers. De hygiënemaatregelen zijn noodzakelijk om (onnodige) overdracht van ziektekiemen tegen te gaan en schadelijke gevolgen tot een minimum te beperken.

Bij het opstellen van dit beleidsplan is de hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven, peuteropvang en buitenschoolse opvang van het RIVM als uitgangspunt genomen.

Verder is gebruik gemaakt van de Hygiëncode en Warenwet voor Kleine Ondernemingen.

Daarnaast beschikken alle locaties van Kinderwoud over een iPad waarop de Kiddi App is geïnstalleerd. Alle pedagogisch medewerkers kunnen deze app raadplegen. Deze app is ontwikkeld door het RIVM en geeft de juiste informatie over infectieziekten en hygiënerichtlijnen. Alleen met betrekking tot het gebruik van wegwerphandschoenen is de hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven, peuteropvang en buitenschoolse opvang van het RIVM leidend.

PERSOONLIJKE HYGIËNE

HYGIËNE EN VEILIGHEID

- We wassen de handen vóór:
 - het bereiden of aanraken van het eten en flesvoeding;
 - het eten of helpen bij het eten;
 - het verzorgen van een wond;
 - het aanbrengen van crème of zalf.
- We wassen de handen na:
 - het bezoek aan het toilet;
 - het verschonen van een luier;
 - het afvegen van de billen van een kind;
 - het contact met lichaamsvocht zoals speeksel, braaksel, ontlasting, wondvocht of bloed;
 - het verzorgen van een wond;
 - bij zichtbaar of voelbaar vuile handen;
 - het hoesten, niezen of het snuiten van de neus (ook bij gebruik van een papieren zakdoek);

- het buitenspelen;
 - het contact met vuil textiel, afval of de afvalbak;
 - het schoonmaken;
 - het uittrekken van handschoenen.
- We dragen geen handsieraden (horloges, armbanden, ringen etc.) bij risicovolle handelingen zoals het verschonen van een luier, wondverzorging, eten bereiding etc., m.u.v. een gladde trouwring. Handsieraden kunnen ziekteverwekkers vasthouden en ze belemmeren een goede handhygiëne.
- We houden de nagels kort en schoon. We houden de nagels kort en schoon. Nagelversiering, zoals nagellak, nagelversiering en kunstnagels, inclusief gel en acrylnagels mogen, liefst wel met het dragen van handschoenen en in ieder geval moet de nagel kort en verzorgd zijn. Hierin wijken we tijdelijk af van de richtlijn van het RIVM en 'gedogen' we korte kunstnagels en nagelversiering tot dat er landelijk meer duidelijk is. Het dragen van handschoenen is wenselijk bij risicovolle handelingen zoals het verschonen van een luier, wondverzorging, eten bereiding etc.
- We dragen geen lange oorbellen en lange kettingen.

HOESTEN EN NIEZEN

- We leren kinderen te hoesten of niezen in een papieren zakdoek, of aan de binnenkant van de elleboog, of anders in de mouwen.
- We gooien papieren zakdoeken na gebruik meteen weg in gesloten prullenbak/pedaalemmer. Wij passen een goede handhygiëne toe.

HYGIËNE TIJDENS HET VERSCHONEN

Tijdens het verschonen van de luiers kan urine of ontlasting op de handen komen, ook al is dat niet (altijd) te zien. In urine en ontlasting kunnen ziekteverwekkers zitten. Tijdens het verschonen van een kind, kan er urine of ontlasting op het verschoonkussen komen. Daarom is het nodig om hygiënisch te werken en het verschoonkussen goed schoon te houden.

Het gebruik van wegwerphandschoenen is onder normale omstandigheden niet nodig. Handen wassen met water en zeep is toereikend.

Bij een infectieziekte-uitbraak kan (via ontlasting) overdracht van de ziekte plaatsvinden. Het gebruik van wegwerphandschoenen is in geval van een infectieziekte-uitbraak een preventieve maatregel voor verdere verspreiding, maar dient ook ter bescherming van de medewerker. De medewerker kiest er zelf voor om wegwerphandschoenen te gebruiken.

Voor het hygiënisch werken tijdens en na het verschonen gelden de volgende regels:

- We zorgen ervoor dat de verschoonplaats in de buurt van een kraan met zeep en papieren doekjes staat, maar gescheiden van de voedselbereidingsplek.
- We verschonen kinderen op een verschoonkussen van glad en afwasbaar materiaal dat met water en allesreiniger schoon te maken is (Billendoekjes e.d. zijn niet geschikt om het verschoonkussen schoon te maken).
- We vervangen het verschoonkussen direct als het beschadigd is.
- We gebruiken handdoeken als bescherming en vervangen deze na elk kind en maken het kussen schoon bij zichtbare vervuiling of gebruik geen handdoek, maar maken dan schoon na elke verschoning. Zie toelichting bij kopje desinfecteren.

- We gooien de gebruikte luier na het verschonen direct in een luieremmer of in een afgesloten prullenbak (met voetpedaal).

TOILETGEBRUIK

- We zorgen ervoor dat toiletten en wasbakken op kind hoogte zijn of plaats een opstapmogelijkheid zoals een trapje en een wc-brilverkleiner.
- We plaatsen speciale containers voor maandverband en tampons in de toiletten voor de beroepskrachten;
- We reinigen meteen na gebruik het potje met water en allesreiniger, gebruiken een aparte borstel voor het reinigen van de potjes en bergen het potje droog op.

SCHOONMAKEN EN DESINFECTEREN

SCHOONMAKEN

- We maken schoon van 'schoon' naar 'vuil' en van 'hoog' naar 'laag'.
- We zorgen voor goede verlichting bij het schoonmaken.
- We gebruiken schoonmaakmiddelen volgens de instructies op de verpakking en verwijderen geen etiketten van de schoonmaakmiddelen.
- We maken meubels en voorwerpen schoon met een allesreiniger van een huishoudelijk schoonmaakmiddel. We verversen zichtbaar vies sop direct.
- We gebruiken verschillende (hand)doeken voor aanrecht, afwas, handen enz. en maken schoonmaakmaterialen na gebruik schoon.
- Wanneer, hoe en door wie schoongemaakt wordt, is terug te vinden in het schoonmaakschema (bijlage 1).

DESINFECTEREN

In sommige gevallen, bijvoorbeeld als er een bepaalde ziekte heerst of wanneer een oppervlakte (bijv. het verschoonkussen) besmet raakt met bloed, wondvocht of een andere lichaamsvloeistof met zichtbare bloedsporen, is het alleen schoonmaken van voorwerpen en oppervlakken onvoldoende. Er moet dan na het schoonmaken ook worden gedesinfecteerd.

Desinfectiemiddelen

- Een middel dat alleen desinfecteert en gebruikt kan worden voor kleine oppervlakten is alcohol 70%.
- De middelen Dettol en bleekmiddel zijn niet geschikt voor het desinfecteren van oppervlakken, aangezien dit middelen alleen bacteriën dood en geen virussen.
- We raadplegen de GGD bij een uitbraak van een infectieziekte binnen de kinderopvang over welk desinfectiemiddel het beste gebruikt kan worden en met welke concentratie tegen de (mogelijke) ziekteverwekker. Ook vragen we de GGD- advies over beschermende maatregelen, zoals het dragen van wegwerphandschoenen.

Desinfectiemethode

- Let op: we desinfecteren alleen als er éérst is schoongemaakt. Desinfecterende middelen werken onvoldoende als iets nog vuil is. Er zijn een aantal middelen die zowel schoonmaken als desinfecteren. Dit staat dan in het gebruiksvorschrift. Het is dan niet meer nodig om eerst schoon te maken.
- We volgen de juiste gebruiksaanwijzing van het desinfectiemiddel op.
- We laten wat gedesinfecteerd is goed drogen aan de lucht.
- We dragen bij het desinfecteren altijd wegwerphandschoenen en gooien deze direct na gebruik weg en we wassen de handen met water en zeep.
- We gebruiken wegwerphandschoenen die gemaakt zijn van poedervrije latex of nitril.

AFVALVERWERKING

- We legen de afvalcontainers minstens één keer per dag. We sluiten de zakken goed en bewaren ze in gesloten (rol)containers. We stallen deze containers niet in een ruimte waar ook schone materialen staan opgeslagen.
- We verzamelen etensresten direct na het gebruik van maaltijden in afsluitbare afvalbakken.
- We houden de opslagplaats schoon, zodat er geen ratten of andere ongewenste dieren op afkomen. We plaatsen geen afval naast afvalcontainers.

VOEDSELVEILIGHEID

VOEDINGSBELEID

De maatregelen die je moet nemen wanneer je bezig bent met eten. Van het kopen of het ontvangen van het eten tot aan het bewaren van voedsel en van het bereiden van het eten tot aan het serveren van eten en drinken (inclusief zuigelingenvoeding) zijn in het Voedingsbeleid (D037) opgenomen.

TOEDIENEN VAN MEDICIJNEN, MEDISCH HANDELEN EN WONDVERZORGING

In deze paragraaf worden de hygiëne- en veiligheidsnormen voor het toedienen van medicijnen en huid- en wondverzorging beschreven. In het beleid Ziekte en Medische zorg voor kinderen wordt ingegaan op het (medisch) handelen ten aanzien van kinderen die op de opvang ziek worden, speciale medische zorg nodig hebben en kinderen die een chronische ziekte hebben en/of een handicap hebben.

GENEESMIDDELENVERSTREKKING OP VERZOEK

- Wij maken gebruik van het formulier F013 'Autorisatieformulier medische handeling' bij het toepassen van medische handelingen en het formulier F41 'Verklaring medicatieverstrekking' voor het toedienen van medicatie. Deze formulieren dienen door ouders ondertekend te worden. De mentor noteert in Konnect bij de kindnotities welke medische handelingen toegepast mogen worden en/of welke medicatie toegediend mag worden. Vervolgens worden de formulieren veilig opgeborgen op de locatie.
- We nemen alleen medicijnen aan in de originele verpakking.
- We laten de ouders een nieuw medicijn altijd eerst thuis gebruiken.
- We lezen eerst altijd goed de bijsluiter, zodat we weten wat de bijwerkingen kunnen zijn.

- We controleren de houdbaarheidsdatum altijd van tevoren.
- We bewaren het medicijn zoals beschreven op de verpakking. Dit is een droge en koele plaats, onbereikbaar voor de kinderen. Wanneer geneesmiddelen in de koelkast bewaard moeten worden, houd ze dan gescheiden van de voedingswaren en in een gedeelte met een constant lage temperatuur (niet in de deur).

HUID- EN WONDVERZORGING

- We wassen de handen voor en na de wond- of huidverzorging.
- We komen niet met de (blote) vinger(s) in een potje met crème, maar gebruiken een spatel om de crème uit een pot te scheppen.
- We spoelen een wondje met water schoon.
- We deppen pus of wondvocht met bijvoorbeeld een steriel gaasje.
- We dekken een wondje af met een pleister of verband.
- We verwisselen de pleister of verband om een wondje of huid schoon te houden.

SPEEL- EN ZWEMGELEGENHEDEN

ZANDBAKKEN EN ZANDWATERTAFELS

Zandbakken

- We bedekken de zandbak met een vocht doorlatende dekking.
- We controleren het zand op vuil voor het spelen en we maken zo nodig schoon.
- We scheppen uitwerpselen van honden en katten met ruim zand eromheen uit. Eventueel wordt zand vervangen.
- We verschonen het zand wanneer er uitwerpselen van honden of katten in liggen, die er mogelijk langer dan drie weken in hebben gelegen.
- We laten kinderen niet eten of drinken in de zandbak.
- We vegen het zand goed af van de kleding.
- We wassen de handen van de kinderen na het spelen in de zandbak.

Zandwatertafels

- Als het hele jaar zand in de zandwatertafel zit, dan verschonen we het zand minimaal vier keer per jaar.
- We houden de omgeving van de zandwatertafel schoon.
- We laten de kinderen niet eten of drinken bij de zandwatertafel.
- We wassen de handen van de kinderen na het spelen.

BUITENZWEMBADJE / SPROEIER

- We controleren of het bad schoon is voordat u dit vult met water.
- We vullen het bad elke dag met drinkwater.

- We verversen het water direct zodra het zichtbaar vervuild is.
- We gebruiken alleen speelgoed wat tegen water kan zoals kunststof of roestvrijstaal. We gebruiken geen badeendjes.
- We maken badspeelgoed en zwembadje schoon na gebruik.
- We zorgen ervoor dat er geen dieren in het water kunnen komen.
- In plaats van een zwembadje kan ook een sproeier gebruikt worden voor verkoeling.

Let op: In een tuinslag blijft stilstaand water achter dat in de zon kan opwarmen en ideaal is voor de legionellabacterie. Daarom is het belangrijk om voor gebruik de tuinslag door te laten stromen.

(HUIS)DIEREN EN ONGEWENSTE DIEREN

DIERPLAAGBEHEERSING

We gebruiken zelf **geen** bestrijdingsmiddelen, maar schakelen bij overlast de gemeente in (eikenprocessierups). Mierenlokdoosjes en fruitvliegapparaatjes worden op locaties gebruikt waar nodig, maar altijd buiten bereik van kinderen.

WESPEN EN BIJEN

- We laten kinderen buiten geen voedsel eten of drinken wat wespen en/of bijen aantrekt.
- We maken plakkerige handen en monden schoon voor het naar buiten gaan.

TEKEN

- We adviseren kinderen in het bos of natuur dichte schoenen en sokken te dragen.
- We controleren kinderen op tekenbeten na een uitstapje.
- We verwijderen met het tekenpincet de teek zo snel mogelijk en desinfecteren het wondje na de beet. We noteren de datum en de plek van de beet.

(HUIS)DIEREN

- We houden op locaties waar dieren worden gehouden (bijv. kippen, konijnen, cavia's etc.) of bij uitstapjes (bijv. naar dierentuin) de onderstaande hygiëneregels in acht:
- We eten en drinken niet bij dieren en nemen geen speelgoed, knuffels, flessen of spenen mee naar het dierenverblijf;
 - We laten kinderen dieren niet kussen en wassen onze handen na dierencontact en bij het verschonen van het hok goed met water en zeep;
 - We ruimen de dierenmest dagelijks op, laten kinderen niet in de buurt van de mest komen en houden de dieren buiten de speelplaats. Daarnaast is de mestopslagplaats ver van de speelruimtes.

GIFTIGE PLANTEN

- We voorkomen dat er giftige planten in ruimten en op de buitenruimte aanwezig zijn;
- We laten berenklaauw bij het speelterrein verwijderen.

GEZONDE BINNEN- EN BUITENLUCHT

De onderwerpen over binnen- en buitenlucht en zonnebrand zijn verwijderd uit dit Hygiënebeleid. Informatie over binnen- en buitenlucht en over zonveiligheid en zonnebrand zijn terug te vinden het Protocol Binnen- en buitenmilieu.

Bijlage 1 Schoonmaakschema

In onderstaand overzicht staat beschreven in welk tijdspad er schoonmaakwerkzaamheden verricht worden door de pedagogische medewerkers en/of het schoonmaakbedrijf.

Wanneer er geen stip (●) bij pm's wordt vermeld, worden de schoonmaakwerkzaamheden door schoonmaakbedrijf, gespecialiseerd bedrijf of door klusjesman uitgevoerd.

Algemeen									
Onderdelen	PM's	dagelijks	wekelijks	periodiek	Product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren
Deuren en deurknoppen	●	●		●	allesreiniger	●			
Gordijnen	●			●	wasmiddel	●			
Lamellen/ jaloezieën	●			●	allesreiniger	●			
Losse aircosystemen				●		●			
Plafond				●		●			
Ramen (buiten)				●	schoonmaakbedrijf	●			
Ramen (binnen)				●	schoonmaakbedrijf	●			
Radiatoren			●	●		●			
Vensterbanken			●	●	allesreiniger	●			
Ventilatioeroosters				●		●			
Vloeren (glad)	●	●		●	vegen	●			
		●		●	Vloerreiniger schoonmaakbedrijf	●			
Mechanische installaties geiser/ventilatiesysteem				●	Door gespecialiseerd bedrijf	●			
Vloeren (tapijt)		●		●		●			
Wanden tot 1,20 m				●	allesreiniger	●			
Wanden boven 1,20 m				●		●			
Verticale vlakken van bureaus en bovenzijde hoge kasten				●	allesreiniger	●			
Kind vakjes	●			●	allesreiniger	●			

Groepsruimten									
Onderdelen	PM' ers	dagelijks	wekelijks	periodiek	Product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren
Binnenkant dichte kasten	•			•	allesreiniger	•			
Speelgoed open kasten	•			•	allesreiniger	•			
Box	•		•	•	allesreiniger	•			
Box kleed (textiel)	•		•	•	wasmiddel	•			
Deurmat		•		•		•			
Hoezen om matrassen en banken	•			•	wasmiddel	•			
Knuffels en speeldekens	•			•	wasmiddel	•		•	
Speelgoed baby's (in de mond)	•	•		•	allesreiniger	•			
Speelgoed (niet in de mond) en materialen	•			•	allesreiniger/ Ctgb	•			•
Hoezen wipstoeltjes	•			•	wasmiddel	•			
Lage speel-, werkvlakken en meubilair		•		•	allesreiniger	•			
Hoge speel-, werkvlakken en hoog meubilair boven 1,80m	•			•	allesreiniger	•			
Thermometer	•			•	desinfecteren	•			•
Thee-, hand- en vaatdoeken	•	•		•	wasmiddel	•			
Verkleedkleden / vloerkleedjes	•			•	wasmiddel	•			
Watertafel	•			•		•		•	
Zand/watertafel	•			•		•			

Keuken									
Onderdelen	PM' ers	dagelijks	wekelijks	periodiek	Product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren
Aanrecht / spoelbak / afvoerputje / kranen		•		•	allesreiniger	•		•	
Afvalbak (buitenzijde)			•	•	allesreiniger	•			
Afvalbak (binnenzijde)	•			•	allesreiniger	•			
Afzuigkap				•	afwasmiddel	•			
Aanrecht	•	•		•	allesreiniger	•			
Broodtrommel	•			•		•		•	
Filter vaatwasser	•			•		•			

Keuken									
Onderdelen	PM' ers	dagelijks	wekelijks	periodiek	Product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren
Fornuis	•	•			allesreiniger	•			
Keukenmaterialen	•	•			afwasmiddel	•			
Koelkast	•			•	allesreiniger	•		•	
Vriezer	•			•	ontdooien / allesreiniger	•		•	
Magnetron / oven	•			•	allesreiniger	•		•	
Koffiezet- theeapparaat / waterkoker	•	•			allesreiniger	•			
Binnenkant keukenkastjes en voorraadmast	•			•	allesreiniger	•			
Thee-, hand- en vaatdoeken	•	•			wasmiddel	•			
(Fop)spenen	•		•		uitkoken	•			
									Opmerkingen
									na gebruik
									na gebruik vaatmachine
									1 x per 2 weken en bakken (van kaas- en vleeswaren) 1x p/w
									halfjaarlijks
									Maandelijks of na gebruik
									ontkalken halfjaarlijks
									4x per jaar binnenkant of bij zichtbaar vuil
									ieder dagdeel vervangen
									Spenen controleren

Slaapkamer									
Onderdelen	PM' ers	dagelijks	wekelijks	Periodiek	Product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren
Bedjes	•			•	allesreiniger	•			
Slaaphuisjes (lutjepotje)	•			•	allesreiniger	•			
Hoeslakens niet persoonsgebonden	•	•			wasmiddel	•			
Beddengoed (laken en (molton) hoeslaken) persoonsgebonden			•		wasmiddel	•			
Dekens	•			•	wasmiddel	•		•	
Matrassen	•	•			Luchten				
									Opmerkingen
									halfjaarlijks
									voor gebruik 1x per jaar grondig
									na wisseling van kind en/of zichtbaar vuil (machinaal 60 °C)
									Bij zichtbaar vuil direct verschon.
									maandelijks machinaal op 60 °C of langste programma op 40 °C

Sanitair									
Onderdelen	PM' ers	dagelijks	wekelijks	periodiek	Product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren
Deurklinken / handgrepen / lichtschakelaars		•			allesreiniger	•			
Douche / bad		•			allesreiniger	•			
Houder toiletpapier		•			allesreiniger	•			
Potjes	•	•			allesreiniger	•			
Toiletwanden		•			allesreiniger	•			
Toiletvloeren		•			vloerreiniger	•			
									Opmerkingen
									na gebruik
									na gebruik

Sanitair									
Onderdelen	PM' ers	dagelijks	wekelijks	periodiek	Product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren
Toiletten	•	•	•	•	sanitair reiniger	•	•	•	•
Wastafels / kranen	•	•	•	•	allesreiniger	•	•	•	•
Aankleedkussen	•	•	•	•	allesreiniger / Ctgb	•	•	•	•
						Opmerkingen			
						bij zichtbaar vuil of stank wordt door pm'er extra schoongemaakt			
						desinfecteer (70% alcohol) bij aanraking met bloederige diarree.			

Buitenruimte									
Onderdelen	PM' ers	dagelijks	wekelijks	periodiek	Product	reinigen	naspoelen	drogen	desinfecteren
Afvalbakken	•	•	•	•	allesreiniger	•	•	•	•
Buitenspeelgoed	•	•	•	•	allesreiniger	•	•	•	•
Zand in de zandbak	•	•	•	•	verversen	•	•	•	•
						Opmerkingen			
						zo nodig			
						zo nodig			
						2x per jaar, indien nodig vaker.			